

Otrdiena, 2017. gada 12. decembra

P8_TA(2017)0476

Grozījumi dažādās regulās lauksaimniecības un lauku attīstības jomā*I**

Eiropas Parlamenta 2017. gada 12. decembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013, (ES) Nr. 1307/2013, (ES) Nr. 1308/2013 un (ES) Nr. 652/2014 (COM(2016)0605 – C8-0404/2017 – 2016/0282B(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2018/C 369/21)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2016)0605),
 - ņemot vērā Priekšsēdētāju konferences 2017. gada 16. novembra lēmumu sadalīt Komisijas priekšlikumu un atļaut Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejai sagatavot atsevišķu normatīvo ziņojumu attiecībā uz šīs komitejas kompetencē ietilpstošajiem noteikumiem, proti, Komisijas priekšlikuma 267.–270. pantu un 275. pantu,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. un 3. punktu, 42. pantu, 43. panta 2. punktu un 168. panta 4. punkta b) apakšpunktu,
 - ņemot vērā Revīzijas palātas 2017. gada 26. janvāra atzinumu Nr. 1/2017 ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2016. gada 14. decembra atzinumu ⁽²⁾,
 - ņemot vērā Reģionu komitejas 2017. gada 11. maija atzinumu ⁽³⁾,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas un Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A8-0211/2017),
 - ņemot vērā turpmāk izklāstīto provizorisko vienošanos, kuru Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja apstiprinājusi saskaņā ar Reglamenta 69.f panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2017. gada 15. novembra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Eiropas Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas ziņojumu (A8-0380/2017),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. apstiprina savu paziņojumu, kas pievienots šai rezolūcijai;
 3. pieņem zināšanai Padomes un Komisijas deklarācijas, kas pievienotas šai rezolūcijai;

⁽¹⁾ OV C 91, 23.3.2017., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 75, 10.3.2017., 63. lpp.

⁽³⁾ OV C 306, 15.9.2017., 64. lpp.

Otrdiena, 2017. gada 12. decembra

4. uzsver, ka minētas Komisijas priekšlikuma sadalīšanas mērķis ir ļaut Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas kompetencē ietilpstošos noteikumus piemērot, sākot no 2018. gada 1. janvāra, un ka atlikusī Komisijas priekšlikuma daļa ⁽¹⁾ tiks izskatīta vēlākā posmā;
5. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
6. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P8_TC1-COD(2016)0282B

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2017. gada 12. decembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/..., ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1305/2013 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), (ES) Nr. 1306/2013 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību, (ES) Nr. 1307/2013, ar ko izveido noteikumus par lauksaimniekiem paredzētiem tiešajiem maksājumiem, kurus veic saskaņā ar kopējās lauksaimniecības politikas atbalsta shēmām, (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un (ES) Nr. 652/2014, ar ko paredz noteikumus tādu izdevumu pārvaldībai, kuri attiecas uz pārtikas apriti, dzīvnieku veselību un dzīvnieku labturību, augu veselību un augu reproduktīvo materiālu

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2017/2393.)

⁽¹⁾ Procedūras numurs: 2016/0282A(COD).

Otrdiena, 2017. gada 12. decembra

NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PIELIKUMS

EIROPAS PARLAMENTA PAZIŅOJUMS

Jaunie noteikumi par ražotāju organizācijām un konkurences tiesībām (TKO)

Eiropas Parlaments atgādina, ka saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 42. pantu konkurences noteikumus lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai piemēro tikai tiktāl, ciktāl to noteikuši Parlaments un Padome, ņemot vērā LESD 39. pantā minētos kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) mērķus.

Kā noteikts LESD un saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru⁽¹⁾ KLP mērķi ir svarīgāki par Eiropas konkurences politikas mērķiem. Tomēr lauksaimniecības tirgi nav atbrīvoti no konkurences tiesību piemērošanas. Konkurences noteikumu pielāgošana lauksaimniecības īpatnībām ir likumdevēju, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes, prerogatīva.

Šajā sakarā Eiropas Parlaments ar šīs regulas palīdzību ierosina paskaidrot saikni starp KLP noteikumiem, it īpaši ražotāju organizāciju un ražotāju organizāciju apvienību lomu un uzdevumiem, un Eiropas konkurences tiesību piemērošanu. Šāds skaidrojums ir nepieciešams, jo pastāv nenoteiktība par minēto noteikumu īstenošanu un ir svarīgi sasniegt Savienības mērķi stiprināt lauksaimnieku vietu pārtikas piegādes ķēdē. Eiropas Parlamenta priekšlikumi balstās uz ieteikumiem, kas izklāstīti Lauksaimniecības tirgu jautājumu darba grupas 2016. gada 14. novembra ziņojumā. Šie ieteikumi balstījās uz vairākām uzklaušanās un visu pārtikas piegādes ķēdes dalībnieku — ražotāju, apstrādātāju un mazumtirgotāju — ieguldījumu.

Eiropas Parlamenta mērķis ir vienkāršot un paskaidrot nosacījumus, ar kādiem ražotāju organizācijas un ražotāju organizāciju apvienības visās Regulas (ES) Nr. 1308/2013 1. panta 2. punktā uzskaitītajās nozarēs savu locekļu vārdā var veikt ražošanas plānošanu un produktu laišanu tirgū, vest sarunas par līgumiem par lauksaimniecības produktu piegādi un optimizēt ražošanas izmaksas. Šo uzdevumu veikšanai galvenokārt ir nepieciešams, lai pastāvētu zināma prakse, tostarp iekšējās konsultācijas un apmaiņa ar komercinformāciju šajās vienībās. Tādēļ tiek ierosināts, ka šāda prakse neietilpst LESD 101. panta 1. punktā noteiktajā pret konkurenci vērstu nolīgumu aizlieguma piemērošanas jomā un ka ražotāju organizācijas un ražotāju organizāciju apvienības, kas veic vismaz vienu saimniecisku darbību, var izmantot atkāpi no šī panta piemērošanas. Tomēr šī atkāpe nav absolūta: konkurences iestādes patur iespēju iejaukties, ja tās uzskata, ka šādas darbības var izslēgt konkurenci vai apdraudēt KLP mērķu īstenošanu.

Tādējādi tiek paskaidrota ražotāju organizāciju un ražotāju organizāciju apvienību loma un uzdevumi, un to saistība ar konkurences tiesībām. Neskarot Eiropas Komisijas institucionālās prerogatīvas, Eiropas Parlaments uzskata, ka nav nepieciešams sīkāks jauno noteikumu skaidrojums Eiropas Komisijas pamatnostādņu veidā.

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Attiecībā uz 1. pantu "Lauku attīstība"

— LAP termiņu pagarināšana

Par izdevumiem saistībā ar 2014.–2020. gada lauku attīstības programmām, kas apstiprinātas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1305/2013 10. panta 2. punktu, arī turpmāk būs tiesības saņemt ELFLA ieguldījumu, ja saņēmējam to izmaksās ne vēlāk kā 2023. gada 31. decembrī. Jautājumam par atbalsta lauku attīstībai turpināšanu pēc 2020. gada Komisija pievērsīsies priekšlikumā par nākamo DFS.

— Riska pārvaldība

Komisija apstiprina nodomu saistībā ar savu priekšlikumu, kas paredz modernizēt un vienkāršot kopējo lauksaimniecības politiku, pārskatīt šobrīd Regulā (ES) Nr. 1305/2013 iekļauto riska pārvaldības instrumentu darbību un efektivitāti.

⁽¹⁾ Spriedums *Maizena*, 139/79, EU:C:1980:250, 23. punkts; Spriedums *Vācija/Padome*, C-280/93, EU:C:1987:367, 61. punkts.

Otrdiena, 2017. gada 12. decembra

— **Sodi par LEADER**

Komisija apstiprina nodomu pārskatīt, cik efektīvi un samērīgi ir sodi par *LEADER*, kas ietverti Komisijas Īstenošanas regulā (ES) Nr. 809/2014.

Attiecībā uz 2. pantu “Horizontālā regula”

— **Rezerve krīzes situācijām**

Komisija apstiprina, ka tas, kā darbojas krīzes situācijām izveidotā rezerve lauksaimniecības nozarē un ar finanšu disciplīnu saistītā apropriāciju atlīdzināšana, ko paredz Regulas (ES) Nr. 1306/2013 25. pants un 26. panta 5. punkts, tiks pārskatīts, to skatot kopā ar gatavošanos nākamajai DFS, lai tirgus ārkārtas situācijas gadījumā varētu iejaukties iedarbīgi un laikus.

— **Vienotā revīzija**

Komisija atbalsta vienotas revīzijas pieeju, ko apstiprina tās priekšlikums jaunās Finanšu regulas 123. pantam. Komisija arī apstiprina, ka ar pašreizējo tiesisko regulējumu attiecībā uz lauksaimniecības izdevumu pārvaldību un kontroli, kas izveidots ar Regulu (ES) Nr. 1306/2013, jau ir atļauta šāda pieeja un ka tā ir iekļauta Komisijas revīzijas stratēģijā 2014.–2020. gadam. Gadījumos, kad sertifikācijas iestādes atzinums, kas sniegts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1306/2013 9. panta 1. punktu, tiek uzskatīts par uzticamu, Komisija ņem to vērā, izvērtējot attiecīgās maksājumu aģentūras revīzijas nepieciešamību.

Attiecībā uz 3. pantu “Tieši maksājumi”

— **Olbaltumvielu plāns**

Komisija apstiprina nodomu pārskatīt augu valsts proteīnu piedāvājuma un pieprasījuma situāciju ES un apsvērt iespēju izveidot “Eiropas augu valsts proteīna stratēģiju”, lai arī turpmāk ES veicinātu augu valsts proteīna ražošanu ekonomiskā un videi drošā veidā.

Attiecībā uz 4. pantu “TKO”

— **Ražošanas apjoma brīvprātīgas samazināšanas shēmas**

Komisija apstiprina, ka Regulas (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju, 219. un 221. pantā jau ir ietverts vajadzīgais juridiskais pamats, kas atkarībā no budžeta resursu pieejamības ļauj pievērsties tirgus traucējumiem un risināt citas konkrētas problēmas, tostarp reģionālā līmenī, dodot iespēju piešķirt lauksaimniekiem tiešu finansiālu atbalstu. Turklāt Komisijas priekšlikums Regulai (ES) Nr. 1305/2013 (atbalsts lauku attīstībai) pievienot konkrētai nozarei paredzētu ienākumu stabilizācijas instrumentu ļaus dalībvalstīm lauku attīstības programmās iekļaut iespēju konkrētas nozares lauksaimniekiem sniegt kompensāciju, ja viņu ienākumi būtiski samazinās.

Komisija arī apstiprina, ka 219. pants ļauj tai tirgus traucējumu vai to draudu gadījumā ieviest shēmas, saskaņā ar kurām Savienības atbalstu piešķir ražotājiem, kas apņemas brīvprātīgi samazināt savu ražošanas apjomu, kā arī nepieciešamos sīkākos noteikumus šādas shēmas darbībai (piemērs: Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1612; OV L 242, 9.9.2016., 4. lpp.).

— **Starptautisku starpnozarņu organizāciju atzīšana**

Komisija atgādina, ka noteikumi par ražotāju sadarbību un par starptautisku ražotāju organizāciju, starptautisku ražotāju organizāciju apvienību vai starptautisku starpnozarņu organizāciju atzīšanu, tostarp par nepieciešamo administratīvo sadarbību starp attiecīgajām dalībvalstīm, patlaban ir noteikti Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2016/232. Šo noteikumu darbība un atbilstība tiks pārskatīta patlaban notiekošās KLP modernizācijas un vienkāršošanas ietvaros.

Otrdiena, 2017. gada 12. decembra

— Negodīga tirdzniecības prakse

Komisija apstiprina, ka tā ir sākusī iniciatīvu saistībā ar pārtikas piegādes ķēdi; iniciatīva pašlaik secīgi norit dažādos posmos, kas paredzēti labāka regulējuma pamatnostādņēs. Pēc šīs procedūras pabeigšanas (ja iespējams — 2018. gada pirmajā pusē) Komisija lems par iespējamu tiesību akta priekšlikumu.

— Ražotāju sadarbība

Komisija ņem vērā Parlamenta un Padomes vienošanos par 152., 209., 222. un 232. panta grozījumiem. Komisija piezīmē, ka grozījumi, par kuriem vienojušies Parlaments un Padome, ir būtiski un ir iekļauti bez ietekmes novērtējuma, kas prasīts Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu 15. punktā. Tas rada nevēlamu juridisko un procesuālo nenoteiktību, kuras ietekme un sekas nav zināmas.

Tā kā Komisijas sākotnējā priekšlikumā veiktās izmaiņas kopumā būtiski maina tiesisko regulējumu, Komisija ar bažām norāda, ka daži ražotāju organizācijām labvēlīgie jaunie noteikumi varētu apdraudēt mazo lauksaimnieku dzīvotspēju un labklājību un patērētāju intereses. Komisija apstiprina savu apņemšanos saglabāt efektīvu konkurenci lauksaimniecības nozarē un pilnībā īstenot KLP mērķus, kas noteikti Līguma par Eiropas Savienības darbību 39. pantā. Šajā saistībā Komisija piezīmē, ka grozījumi, par kuriem vienojušies likumdevēji, gan Komisijai, gan valstu konkurences iestādēm paredz ļoti ierobežotu iespēju rīkoties, lai saglabātu efektīvu konkurenci.

Komisijas vispārīgā piekrišana "Omnibus" priekšlikumam, tostarp grozījumiem, par ko vienojušies Parlaments un Padome, neskar nevienu turpmāku priekšlikumu, ko Komisija šajās jomās var ierosināt saistībā ar kopējās lauksaimniecības politikas reformu laikposmam pēc 2020. gada, un citas iniciatīvas, kas īpaši paredzētas dažu to problēmu risināšanai, kas skartas tekstā, par ko tagad vienojušies Eiropas Parlaments un Padome.

Komisija pauž nožēlu par to, ka likumdevēji nav apmierinošā līmenī risinājuši jautājumu par Komisijas un valstu konkurences iestāžu ļoti ierobežoto iespēju rīkoties, lai saglabātu efektīvu konkurenci, un pauž bažas par iespējamām sekām, ko šis ierobežojums var radīt lauksaimniekiem un patērētājiem. Komisija piezīmē, ka juridiskais teksts ir jāinterpretē tādā veidā, kas ir saderīgs ar Līgumu, jo īpaši attiecībā uz iespēju Komisijai un valstu konkurences iestādēm iejaukties, ja ražotāju organizācija, kas aizņem lielu tirgus daļu, cenšas ierobežot tās locekļu rīcības brīvību. Komisija pauž nožēlu par to, ka šī iespēja juridiskajā tekstā nav skaidri aizsargāta.
